

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 25C/20/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117219153
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117219153.2

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobcu: O.. C. T., H., F.. XX.XX.XXXX, T. H., J. XX, v konaní právne zast. JUDr. Miroslavom Sklenárom, advokátom so sídlom v Košiciach, ul. Kováčska 40, proti žalovanej: E.. E. T., F.. XX.XX.XXXX, T. H., T. X, v konaní právne zast. Advokátskou kanceláriou Nicol Hlaváčiková s.r.o., so sídlom v Košiciach, ul. Bočná 10, o určenie podľa § 137 písm. c) CSP, takto

rozhodol:

I. súd vyhlasuje nedostatok svojej právomoci a konanie **z a s t a v u j e**,

II. priznáva žalovanej právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu **100 %** vo výške, ktorá bude presne špecifikovaná osobitným uznesením **po právoplatnosti tohto rozhodnutia.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručенou súdu dňa 04.08.2017 (písomne doplnenou dňa 14.08.2017) a doplnenou podaním doručeným súdu dňa 06.11.2017 žalobca žiadal, aby súd určil, že tu nie je právo matky - žalovanej na uhradenie dlžného výživného k jej rukám pre mal. I. T. za obdobie od 01.06.2015 do 28.02.2017 vo výške 10 543,89 Eur voči žalobcovi v zmysle vykonateľného výroku IV rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 23.03.2017, č.k. 24P 43/2015-522.

2. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že má za to, že ku dňu podania žaloby bolo výživné na maloletú I. T. v celom rozsahu v zmysle vykonateľného rozsudku zo dňa 23.03.2017 uhradené. Žalobca uhradil na bankový účet žalovanej finančné prostriedky, ktoré kryjú rozsah dlžného výživného za obdobie od 01.06.2015 do 28.02.2017 v sume 10 543,89 Eur, pričom žalobca tieto prostriedky poukázané na účet žalovanej určil na výživné maloletej I. T., nar. XX.XX.XXXX, ako to vyplýva z príloh podanej žaloby (pohyby na účte, e-mailová komunikácia strán sporu).

3. Žalovaná so žalobou nesúhlasila a predovšetkým namietla nedostatok právomoci Okresného súdu Prešov konať v predmetnej veci s poukazom na Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Žalovaná uviedla, že od apríla 2015 nepretržite žije a pracuje vo Š., je tam zdravotne a sociálne poistená. Od októbra 2016 vlastní vo Š. aj rodinný dom, v ktorom má od daného momentu dodnes riadne bydlisko, čo potvrdzuje aj žalobca v žalobe a vyplýva to tiež zo súdnych rozhodnutí priložených k žalobe. O bydlisku žalovanej mimo územia Slovenskej republiky má žalobca vedomosť aj z konania vedeného na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 24CoP/21/2018, v ktorom príslušný súd vyhlásil absenciu právomoci konať vo veci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletej, nakoľko bolo ustálené, že obvyklý pobyt maloletej je v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 v bydlisku matky, teda vo Š..

4. Žalobca vo vzťahu k vyjadreniu žalovanej poukázal na skutočnosť, že podľa čl. 62 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) č. 1215/2012 na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola

podaná žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu, teda v predmetnej právnej veci je pre určenie bydliska žalovanej rozhodný právny poriadok Slovenskej republiky, konkrétne § 14 CSP.

Podľa § 14 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP) všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu. V čase podania žaloby žalovaná mala žalovaná trvalý pobyt na adrese Prešov, Bezručova 7, preto vecne a miestne príslušným na konanie je Okresný súd Prešov. Žalobca tiež poukázal na skutočnosť, že nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 neupravuje, neustanovuje ani nedefinuje pojem obvyklého pobytu, ale ustanovuje len kritéria určenia obvyklého pobytu maloletého dieťaťa a nie žalovanej, pričom určenie obvyklého pobytu maloletého dieťaťa podľa nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 je odlišné od určenia bydliska žalovanej podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012.

Podľa žalobcu žalovaná opomenula aj tie ustanovenia nariadenia, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie vecnej príslušnosti, pričom vecne príslušným na konanie podľa uvedeného nariadenia pre účely Švédska je len exekučný orgán v zmysle čl. 3 písm. b), ktoré definuje pojem „súd“.

5. Žalovaná na námietke nedostatku právomoci Okresného súdu Prešov trvala vzhľadom na skutočnosť, že bydlisko osoby ako kritérium pre posúdenie právomoci z hľadiska nariadenia č. 1215/2012 nie je možné stotožňovať s pojmom trvalého pobytu, ktorý je v slovenskom právnom poriadku výlučne relevantný pre posúdenie miestnej príslušnosti súdu, ak je však v prvom rade daná právomoc súdu.

6. Podľa čl. 1 ods. 1, 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci ani na zodpovednosť štátu za úkony a opomenutia pri výkone štátnej moci (acta iure imperii).

Toto nariadenie sa neuplatňuje na:

a) osobný stav a právnu spôsobilosť fyzických osôb, majetkové práva vyplývajúce z manželského zväzku alebo zo vzťahu, ktorý má podľa rozhodného práva porovnateľné účinky ako manželský zväzok;

b) konkurzné konania, konania týkajúce sa vyrovnania zadlžených obchodných spoločností alebo iných právnických osôb a podobné konania;

c) sociálne zabezpečenie;

d) rozhodcovské konanie;

e) vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinných vzťahov, príbuzenstva, manželstva alebo švagrovstva;

f) dedenie zo závetu a zo zákona vrátane vyživovacej povinnosti z dôvodu smrti.

7. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

8. Podľa čl. 62 ods. 1 nariadenia na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola podaná žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu.

9. Podľa § 161 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

10. Podľa § 161 ods. 2 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

11. Podľa § 9 CSP ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

12. Súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (procesné podmienky). Zákon však výslovne procesné podmienky neuvádza. Možno teda dôvodiť,

že procesnými podmienkami musia byť také vlastnosti súdu a účastníkov, ktoré jedine umožňujú dosiahnuť cieľ civilného konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky. Na strane súdu patria k procesným podmienkam také vlastnosti, ktoré sú vymedzením jeho práv a povinností vykonávať ako orgán štátu civilné konanie a na základe jeho výsledkov rozhodovať. Nedostatok procesných podmienok môže byť jednak neodstrániteľný, jednak odstrániteľný. Neodstrániteľný je nedostatok procesnej podmienky, odstránenie ktorého za danej právnej úpravy nie je možné. Odstrániteľný je taký nedostatok procesnej podmienky, k odstráneniu ktorého môže súd prispieť za eventuálnej súčinnosti s niektorým účastníkom. Medzi neodstrániteľné procesné podmienky sa zaraďuje aj nedostatok právomoci súdu (§ 9 Civilného sporového poriadku).

13. Jednou z prvoradých procesných podmienok konania je danosť súdnej právomoci. Inštitút právomoci sa všeobecne chápe ako zákonom vymedzený rozsah činností, ktorých realizácia je právom aj povinnosťou súdov. Jej splnenie súd skúma ex offio v každom štádiu konania a na každom stupni, pričom jej nedostatok je neodstrániteľný a vedie k zastaveniu konania.

14. V danom prípade sa žalobca podanou žalobou voči žalovanej domáha určenia, či tu právo je alebo nie je v súlade s ustanovením § 137 písm. c) CSP. Vzhľadom na uvedené, v súlade s ustanovením čl. 1 a 2 nariadenia, mal súd za to, že je dôvodné aplikovať Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Vzhľadom na ustanovenie čl. 4 ods. 1 nariadenia súd v súlade s ustanovením čl. 62 ods. 1 nariadenia pristúpil k posúdeniu resp. určeniu bydliska žalovanej podľa nášho právneho poriadku.

Vo vzťahu k žalobcom tvrdenej právomoci tunajšieho súdu s ohľadom na ustanovenie § 13 a § 14 CSP a trvalý pobyt žalovanej súd uvádza, že trvalý pobyt a bydlisko nie sú totožný pojem. Faktické bydlisko nie je zhodné s pojmom trvalý pobyt („právne bydlisko“), ide o širší pojem ako trvalý pobyt. Za bydlisko sa nepovažuje miesto, kde je osoba prihlásená na trvalý pobyt, ale miesto, kde sa osoba reálne zdržiava s úmyslom zdržiavať sa tam trvalo.

Zo skutkových okolností prejednávaného prípadu vyplýva, že bydliskom žalovanej je Š., kde nepretržite žije a pracuje od apríla 2015, je tam sociálne i zdravotne poistená, vlastní tam rodinný dom, maloletá dcéra tam navštevuje školské zariadenie.

Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že vecne príslušným na konanie podľa uvedeného nariadenia pre účely Š. je len exekučný orgán v zmysle čl. 3 písm. b) nariadenia, súd uvádza, že z koncepcie a podstaty nariadenia je zrejmé, že pojem „súd“ zahŕňa pre Š. okrem všeobecného súdu aj exekučný orgán.

15. Preskúmaním veci dospel súd k záveru, že bydliskom žalovanej je Š., preto s poukazom na ustanovenie čl. 4 ods. 1 nariadenia právomoc tunajšieho súdu nie je daná.

16. Vzhľadom na skutočnosť, že neboli splnené podmienky pre začatie a vedenie konania - konkrétne podmienka právomoci súdu, súd vyslovil, že nemá právomoc vo veci konať a konanie zastavil.

17. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

18. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. V danom prípade žalobca procesne zavinil zastavenie konania, preto súd priznal žalovanej právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).